

ИНФОРМАЦИЈА

о овлашћењу Националне штедионице банке, а.д. да обавља послове у циљу извршавања обавеза банака у стечају/ликвидацији

Влада Републике Србије је донела два закључка којима се налаже Агенцији да предузме одговарајуће радње у вези са овлашћењем Националне штедионице-банке (НШБ) да уручује обвезнице грађанима и обавља друге послове у извршавању обавеза банака у стечају/ликвидацији по основу Закона о регулисању јавног дуга по основу девизне штедне грађана. Због тога сматрамо неопходним да о томе известимо Савет Агенције.

а) Доношење решења надлежних већа

Законом о регулисању јавног дуга по основу девизне штедне грађана (Сл.лист СРЈ бр.59/98, 44/99,30/2000 и 53/2001) регулисано је да је девизна штедна грађана депозит који представља јавни дуг Савезне Републике Југославије.

Овлашћене банке су, по основу тог закона, девизне штедише исплаћивале у девизама, односно динарима у износима и роковима утврђеним законом. На захтев штедише исплата је вршена и у обвезницама.

Поступци стечаја «четири велике банке» отворени су 03.01.2002.године, а поступци стечаја/ликвидације Привредне банке,а.д. Нови Сад, Славија банке,а.д. Београд и Ваљевске банке,а.д. Ваљево отворени су 10.10.2001. Од тог дана банке нису могле да извршавају обавезе по основу девизне штедне грађана, нити је НБЈ, у смислу члана 12. Закона, за ту намену могла да пренесе средства на рачуне тих банака.

НБЈ је 16.01.2002. доставила допис Агенцији којим предлаже да «предузме правне радње како би надлежни судови по хитном поступку донели одговарајуће акте којим би овластили НШБ да извршава уручивање обвезница и обавља друге послове извршавања обавеза наведених банака које произилазе из Закона.»

Имајући у виду одредбе наведеног закона као и Закона о санацији, стечају и ликвидацији банака, Агенција, као стечајни/ликвидациони управник, је у складу са предлогом НБЈ доставила доставила одговарајуће поднеске надлежним већима. Надлежна већа су, прихватајући предлог НБЈ и Агенције, донела решења којим су овластили НШБ да обавља наведене послове. По доношењу решења банке су извршиле пренос података стања девизне штедне грађана на НШБ и то је записнички констатовано. НШБ је на тај начин постала банка која је преузела те послове штедне у смислу Закона о санацији, стечају и ликвидацији банака.

б) Промене настале после доношења решења

Законом о регулисању јавног дуга СРЈ по основу девизне штедне грађана који је ступио на снагу 11.07.2002., тј. после доношења решења надлежних већа о одређивању НБШ, регулисано је да је та штедна **јавни дуг Републике Србије и Републике Црне Горе**. По том основу републике емитују обвезнице које се региструју код НБЈ и њима се регулишу обавезе према девизним штедишама.

Чланом 7. Закона је регулисано да се штедни улози грађана конвертују у обвезнице и то се евидентира у штедној књижици и региструје Централном регистру- на рачуну хартија од вредности, а девизном штедиши се о томе уручује потврда. На основу рачуна отвореног у Централном регистру девизни штедиша остварује права из обвезница.

У члану 8. Закона регулисано је да банке, које у складу са прописима којима је уређена санација, стечај и ликвидација банака, преузимају послове у вези са исплатом девизне штедне грађана положене код овлашћених банака над којима је покренут поступак стечаја или ликвидације- дужне су да, на дан емисије обвезница, неисплаћене девизне штедне улоге грађана прерачунају у евре и искажу у еврима, утврде обавезе према девизним штедишама и изврше конверзију тих улога у обвезнице.

Према томе, НБШ, сагласно закону, има обавезу према девизним штедишама банака у стечају/ликвидацији.

в) Закључци Владе Републике Србије

Влада Републике Србије је донела следеће закључке:

1. дана 18.12.2003. донела је Закључак којим је задужила Агенцију да преиспита своје предлоге за давање овлашћења НШБ да уручује обвезнице грађана и обавља и друге послове у извршавању обавеза банака у стечају.

Неспорно је да су штедни улози грађана конвертовани у евро и у обвезнице, а девизном штедиши је НШБ уручила потврду. Према томе, НШБ је извршила посао који је по решењима надлежних већа њој пренет.

Могуће је да одређени број штедиша, из разноразних разлога, није узео потврду. Податке о тим штедишама има НШБ. Само у том делу, би се могло преиспитати поверавање послова НБШ. Уколико би се оценило да тај посао треба поверити другој банци, тада би се морао утврди начин на који ће се одредити нова банка која би преузела извршавање послова утврђених Законом. НШБ би доставила податке и са том банком потписала записник. Тај записник би се доставио НБС, сагласно Закону о санацији, стечају и ликвидацији банака. Записник са банком, која би преузела те послове, би потписала НБШ, јер ти подаци нису у банкама у стечају/ликвидацији. Наиме, у банкама је стечају/ликвидацији је стање «старе девизне штедне» на дан 03.01.2002. према тада важећем закону. Стечајна/ликвидациона већа су, на основу предлога НБС и достављених записника, надлежна да размотре предлог и ставе ван снаге донета решења и донесу нова решења.

2. дана 29.01.2004. донела је Закључак којим је задужила Агенцију да преиспита своје предлоге за давање овлашћења НШБ да уручује обвезнице грађана и обавља и друге послове у извршавању обавеза банака у стечају.

На основу свих наведених чињеница јасно је да је предлог за исплату достављен од тадашње НБЈ. Агенција не може да утврђује разлоге који су руководили предлагача, нити који су услови били да би се одредила банка која преузима те послове. НБЈ је имала контролну функцију и податке о банкама. Чињеница је да су послови који се односе на измирење обавеза четири велике банке у стечају/ликвидацији по основу штедне грађана поверен двома банкама и то:

- НШБ, по основу старе девизне штедне
- Поштанској штедионици, по основу остале штедне грађана – за ову намену су била обезбеђена средства из буџета РС.

Са наведених разлога Агенција није у могућности да поступи по овом Закључку Владе Републике Србије.

ДИРЕКТОР СЕКТОРА
Оливера Трикић

В.Д.ИЗВРШНОГ ДИРЕКТОРА
Лидија Перовић

